Acrolein

Af Ole Bostrup

p-

or W

in

g-

ed

a-

af

m er-

m.

on

er, sk

·å-

X. 01-

ft, .V. er.

00

1

i pe

le-

m

de

og

st.

m

en

ıår

rer

to-

)gi

ık-

i

H-C-OH H-C-OH H-C-OH glycerol acrolein (1,2,3-propantriol) (propenal)

Figur 1.

Glycerol er 1,2,3-propantriol. Ved opvarmning af glycerol dannes acrolein, 2-propenal se figur 1.

Acrolein kan addere dibrom, og aldehydgruppen kan påvises med Tollens' reagens.

Acrolein af glycerol

I et reagensglas hældes et ca.

2 cm højt lag af kaliumhydrogensulfat (KHSO₄), og der opvarmes til man ser en hvid røg (H₂SO₄).

Med en pipette tilsættes 2 dråber glycerol. Der dannes et ubehageligt lugtende stof, der sværter et stykke filtrerpapir med Tollen's reagens

Acrolein af olivenolie og bacon

Gentag forsøget denne gang med olivenolie eller lidt ba-

Samme resultat.

Acrolein og dibrom

I et stinkskab fyldes to cylinderglas med dampe af dibrom (Br₂), og man lægger glasplader over som låg.

En strimmel bacon holdes ind over en bunsenbrænder med en tang, til det begynder at ryge og dryppe. Herefter anbringes det i det ene af de to cylinderglas.

Litteratur:

- 1. Bukatsch, F. & W. Glöckner (red.): »Experimentelle Schulchemie«. Bd. 6,1. Aulis. Köln 1975, s.
- Brandt. K. Kemisk Tidsskrift (1982). No. 7., s. 51.

Nyt om en rheniumforbindelse som katalysator

 $CH_3(CH_2)_3CH=CH(CH_2)_3CH_3$ $CH_3(CH_2)_3CH=CH_2$ CH₃(CH₂)₃CH=CH₂ CH₂=CH₂ Figur 1.

Methyltrioxorhenium (MTO) CH₃ReO₃

har vist sig at være en nyttig katalysator i alkenkemi.

Katalysatoren fremstilles af rhenium(VII)-oxid

Re₂O₇

og tetramethyltin Sn(CH₃)₄

MTO er bemærkelsesværdig stabilt også over smeltepunktet 106°C og kan sublimeres i vakuum.

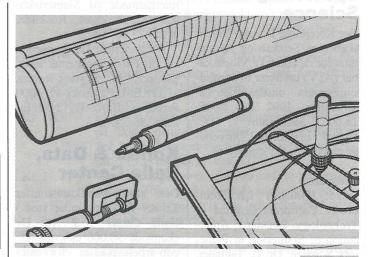
Med MTO kan alkener omdannes, alkener oxideres og aldehyder omdannes til alkener.

Figur 1 viser et eksempel på omdannelse af 1-hexen til 5-decen, en omdannelse der kan gennemføres med 77% udbytte. Man kan visualisere processen ved, at de to alkener først danner en cyclobutanring, der herefter går i stykker. Reaktionsmekanismen er nu ikke sådan.

Bos

Litteratur:

1. Stinson, S.: »New rhenium catalyst for olefin chemistry«. C&EN 10. februar 1992, s. 29.

A.G.FRISENETTE & SØNNER ApS Grundlagt 1931 · Chemisk-tekniske filtre · Tekniske papirer

FILTRERPAPIR-TEKNISK ark og rundfiltre, filterkarton, linsepapir, pH-indikatorpapi

FILTRERPAPIR-ANALYTISK

Whatman, kvalitativt og kvantitativt, glasfiberfiltre, ekstraktionshætter, chromatografipapir, ion-bytter cellulose, HPLC og TLC

DIAGRAMPAPIR til skrivende instrumenter, også tryk-, varme- og elfølsomt, barografpapir, farvebånd, fiberpenne

KOORDINATPAPIR millimeter, logaritme, modul, polær, statistik planlægningspapir

VÅDFAST SYNTETISK PAPIR Artosil og Syntosil

TEGNEPAPIR

kalkerpapir UTOPLEX, SIHLPLEX kalke-folie, manifold skrisepapir, tegnefolie, LK-papir, Pro Technica, grafisk tegnekarton, plotterpapir, plotterpenne